

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Directie Juridische Zaken

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

wooverzoekendjz@minfin.nl
www.minfin.nl

Ons kenmerk

2022-0000151432

Bijlagen

3

Per e-mail aan:
Datum 14 juli 2022
Betreft Besluit op uw Woo-verzoek inzake het rapport 'Werken met de menselijke maat'

Geachte,

In uw brief van 30 maart 2021, ontvangen op 31 maart 2021, heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) verzocht om het rapport 'Werken met de menselijke maat' en alle correspondentie omtrent dit rapport.

De ontvangst van uw verzoek heb ik u bevestigd per brief van 6 april 2021, met kenmerk 2021-67575. In deze brief is eveneens de beslistermijn met vier weken verdaagd.

Het is helaas niet gelukt om op tijd op uw Wob-verzoek te beslissen. Hiervoor bied ik u mijn excuses aan.

Besluit

Ik besluit de door u gevraagde informatie gedeeltelijk openbaar te maken. Per document is op de inventarislijst aangegeven welke uitzonderingsgronden zijn toegepast.

Wettelijk kader

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) inwerking getreden. De Woo voorziet niet in overgangsrecht. Ik behandel uw verzoek daarom als een verzoek op grond van de Woo. Omdat de beoordeling van de documenten was afgerond voor de inwerkingtreding van de Woo, zijn de documenten derhalve gelakt op de gronden van de Wob. De relevante artikelen uit de Woo kunt u vinden in bijlage A bij deze brief.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn 77 documenten aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, zie hiertoe bijlage B. Om u behulpzaam te zijn, heb ik in de inventarislijst zowel de toepasselijke Wob als Woo-gronden opgenomen.

Diverse documenten zijn al openbaar. Voor de vindplaats daarvan verwijs ik naar bijlage B.

Een aantal documenten bevat passages die over andere onderwerpen gaan dan

de hierboven genoemde onderwerpen van uw verzoek. Deze passages vallen inhoudelijk niet binnen de reikwijdte van uw verzoek. Om die reden heb ik de passages onleesbaar gemaakt onder vermelding van 'buiten verzoek'.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2022-0000151432

Daarnaast bevat een aantal documenten passages die dubbel zijn. Deze passages worden eenmalig verstrekt, voor het overige zijn deze passages onleesbaar gemaakt onder vermelding van 'dubbel' met een verwijzing naar het documentnummer.

Wanneer pagina's geheel buiten het verzoek vallen of dubbel zijn, worden deze geheel uit de set met documenten gehaald. Wanneer dit het geval is, is dit eveneens aangegeven in bijlage B.

Zienswijzen

Bij de openbaarmaking van diverse documenten spelen belangen van derden een rol. Deze derde-belanghebbenden zijn vooraf gevraagd om hun mening te geven over de voorgenomen wijze van openbaarmaking van de documenten. Zij hebben, met in acht neming van een aantal opmerkingen, ingestemd met openbaarmaking van de documenten.

Overwegingen

Algemene overweging: openbaarheid t.a.v. een ieder

Als eerste wil ik u wijzen op het volgende. Iedereen heeft het recht om overheidsinformatie op te kunnen vragen zonder daarbij een reden te hoeven aangeven. Dit staat in het eerste artikel 1.1. van de Woo. Dit is een belangrijk recht van de burger. Daarbij is het uitgangspunt dat overheidsinformatie openbaar is, tenzij er uitzonderingsgronden zijn die dit beperken. De uitzonderingsgronden staan in hoofdstuk 5 van de Woo. Ik moet hierbij het algemeen belang van openbaarheid afwegen tegen de belangen die de uitzonderingsgronden beschermen. In het algemeen geldt hierbij de regel dat wanneer ik informatie aan u verstrek, het openbaar is voor een ieder. De Woo is niet van toepassing op informatie die al openbaar is.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken als dit de persoonlijke levenssfeer schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Het gaat om persoonsgegevens die (indirect) te herleiden zijn tot een persoon zoals namen, e-mailadressen, telefoonnummers en functienamen. Bij een groot aantal documenten is dit het geval. Ik vind het in dit geval belangrijk dat de identiteit van betrokkene niet bekend wordt omdat dit zijn of haar privacy kan schenden. Dat vind ik niet wenselijk. Daarom maak ik deze persoonsgegevens niet openbaar.

In het bijzonder merk ik op dat de documenten met nummers 12, 13 en 53 informatie over de persoonlijke levenssfeer van de (oud)-bestuursleden van de Volksbank bevatten. Het gaat onder meer over de persoonlijke omstandigheden rondom het vertrek van een van de bestuursleden en informatie omtrent de individuele arbeidsvoorwaarden van deze bestuursleden. Openbaarmaking van deze informatie vormt een ernstige inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen. Ook deze informatie maak ik dus niet openbaar.

In diverse documenten staan persoonsgegevens van ambtenaren. Het gaat om gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals onder meer namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers. In het kader van goed

werkgeverschap vind ik dat het belang van privacy zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de privacy van de betrokken ambtenaren. Daarbij weegt mee dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking op grond van de Woo. Waar van toepassing heb ik alle, hierboven genoemde persoonlijke informatie, onleesbaar gemaakt onder vermelding van de Wob weigeringsgrond 10.2.e.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2022-0000151432

Het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken wanneer dit het goed functioneren van de Staat of andere overheden schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. In de onderstaande gevallen is sprake van informatie die het functioneren van de Staat of andere overheden in gevaar zou kunnen brengen. Ik vind dat dit belang zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid, en licht dit hieronder toe. Deze informatie wordt daarom niet openbaar gemaakt.

Effectieve uitvoering en totstandkoming beleid

In de documenten onder nummers 4, 27, 42 en 70 is informatie aangetroffen die de effectieve uitvoering en de totstandkoming van het beleid ten aanzien van de staatsdeelnemingen raakt. Openbaarmaking van de desbetreffende passages kan ertoe leiden dat dit problematisch wordt, omdat de betrokken ambtenaren en derden minder geneigd zullen zijn om vrij met elkaar van gedachten te wisselen over beleidskwesties. Dit belang weegt zwaarder dan het belang van openbaarmaking van deze informatie.

Concepten

Voor een ordentelijk verloop van het besluitvormingsproces is het belangrijk dat dit gebeurt op basis van voldragen documenten. Wanneer communicatie over conceptteksten of de conceptteksten zelf openbaar worden gemaakt is dit schadelijk voor het goed functioneren van de Staat nu er een publiek debat kan ontstaan over documenten die nog niet rijp zijn voor besluitvorming. Daar is ook hier sprake van. Deze documenten maak ik daarom niet openbaar met een beroep op het belang van het goed functioneren van de Staat. Het definitieve document en eventuele overwegingen die daarbij ter besluitvorming zijn voorgelegd, maak ik daarom wel (gedeeltelijk) openbaar. Op dezelfde informatie is ook het bepaalde in artikel 5.2, eerste lid, van de Woo van toepassing. Zie daartoe hieronder in het besluit.

Interne gegevens

Tot slot staat in een groot aantal documenten informatie met verwijzingen naar interne bronnen, interne e-mailadressen en interne wachtwoorden. Het belang bij het voorkomen van oneigenlijk gebruik van deze informatie, weegt ik hier zwaarder dan het algemene belang van openbaarmaking. Het openbaar maken van deze informatie heeft tevens geen meerwaarde in het licht van een goede en democratische bestuursvoering. Deze informatie maak ik dan ook niet openbaar.

Het voorkomen van onevenredige benadeling

Op grond van artikel 5.1, vijfde lid, van de Woo maak ik in uitzonderlijke gevallen geen informatie openbaar als dit iemand of een organisatie onevenredige benadeling toebrengt en de voorkoming daarvan zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. In onderstaande gevallen is sprake van informatie waarvan

openbaarmaking onevenredig benadelend is voor de bij dit dossier betrokken partijen. Ik weeg de belangen van de betrokkenen zwaarder dan het belang van openbaarheid, en licht dit hieronder toe. Deze informatie wordt daarom dus niet openbaar gemaakt.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2022-0000151432

Functioneren bestuur de Volksbank

In de documenten met nummers 1, 5, 7, 8, 9, 13, 22, 42, 45, 48 en 58 heb ik informatie aangetroffen die inzicht biedt in het functioneren van het bestuur van de Volksbank. Gelet op de rol van de Volksbank binnen het Nederlandse bankenlandschap en de rol en functie die individuen daarbinnen hebben, bevatten deze documenten passages waarvan openbaarmaking de Volksbank, de betrokken bestuursleden of derden (onbedoeld en) onevenredig kunnen schaden. Hierbij acht ik van belang dat openbaarmaking van dergelijke informatie de bestuursleden kan belemmeren in de vervulling van hun huidige functie en eventuele nevenfuncties. Openbaarmaking van deze passages zal daarmee (mogelijk) leiden tot onevenredige benadeling van de bank, deze individuen of derden. Daarbij wordt opgemerkt dat de betrokken partijen deze informatie in vertrouwen met het ministerie van Financiën hebben gedeeld.

Afwikkeling vertrek bestuursleden

Tevens biedt de verzochte informatie inzicht in de afwikkeling van het vertrek van een aantal bestuursleden van de Volksbank. Het gaat hierbij om de documenten met nummers 11, 22, 42, 45, 67. Aangezien in deze documenten wordt ingegaan op de specifieke, persoonlijke situaties betreffende het vertrek van de bestuursleden, acht ik de openbaarmaking hiervan voor hen onevenredig benadelend en maak ik deze informatie niet openbaar.

Persoonlijke beleidsopvattingen

Uitgangspunt van de Woo is dat overheidsinformatie openbaar is. Dit geldt in principe ook voor documenten opgesteld voor intern beraad. Intern beraad is het overleg tussen ambtenaren binnen een bestuursorgaan, of binnen een kring van bestuursorganen die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor een bestuurlijke aangelegenheid. Documenten die bestemd zijn voor intern beraad kunnen persoonlijke beleidsopvattingen bevatten. Dat is hier ook het geval. Ten aanzien van de openbaarmaking van deze persoonlijke beleidsopvattingen geldt het volgende. Op grond van artikel 5.2, eerste lid, van de Woo worden persoonlijke beleidsopvattingen in documenten die bestemd zijn voor intern beraad niet openbaar gemaakt. Persoonlijke beleidsopvattingen zijn ambtelijke adviezen, meningen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad. Persoonlijke beleidsopvattingen zijn niet: feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter.

De documenten met nummers 7, 14, 58, 61, 71, 74 en 77, zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad en bevatten persoonlijke beleidsopvattingen. Het betreft onder meer tekstvoorstellen voor nota's, kamerbrieven en e-mails en spreeklijnen voor de minister. Ik acht het in dit geval niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering om met toepassing van artikel 5.2, tweede lid, de persoonlijke beleidsopvattingen toch openbaar te maken. Gelet hierop maak ik in dit dossier de persoonlijke beleidsopvattingen bestemd voor intern beraad niet openbaar.

Wijze van openbaarmaking

De documenten die (gedeeltelijk) openbaar worden, worden samen met deze brief de documenten digitaal aan u toegezonden.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk

2022-0000151432

Plaatsing op internet

Dit besluit en de documenten die voor iedereen gedeeltelijk openbaar worden, worden op www.rijksoverheid.nl gepubliceerd.

Afschrift aan belanghebbenden

Een kopie van dit besluit verzend ik naar de derde-belanghebbenden.

Vragen

Als u vragen heeft over de afhandeling van uw verzoek, dan kunt u contact opnemen met de behandelaar van uw verzoek. Voor meer informatie over de Woo-procedure, kunt u kijken op www.rijksoverheid.nl.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN FINANCIEN,
namens deze,

mr. M.S. Bogtstra
De directeur Juridische Zaken

Deze brief is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Op grond van die wet kunt u tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan de minister van Financiën, ter attentie van de Directie Juridische Zaken, Postbus 20201, 2500 EE Den Haag. Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend en dient ten minste het volgende te bevatten:

- a. naam en adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar zich richt;
- d. een opgave van de redenen waarom u zich met het besluit niet kunt verenigen.

Artikel 5.1

1. Het openbaar maken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:

- a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
- b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
- c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
- d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 3.1 onderscheidenlijk paragraaf 3.2 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de betrokkene uitdrukkelijk toestemming heeft gegeven voor de openbaarmaking van deze persoonsgegevens of deze persoonsgegevens kennelijk door de betrokkene openbaar zijn gemaakt;
- e. nummers betreft die dienen ter identificatie van personen die bij wet of algemene maatregel van bestuur zijn voorgeschreven als bedoeld in artikel 46 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de levenssfeer maakt.

2. Het openbaar maken van informatie blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de betrekkingen van Nederland met andere landen en staten en met internationale organisaties;
- b. de economische of financiële belangen van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen, in geval van milieu-informatie slechts voor zover de informatie betrekking heeft op handelingen met een vertrouwelijk karakter;
- c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
- d. de inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
- e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
- f. de bescherming van andere dan in het eerste lid, onderdeel c, genoemde concurrentiegevoelige bedrijfs- en fabricagegegevens;
- g. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
- h. de beveiliging van personen en bedrijven en het voorkomen van sabotage;
- i. het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen.

3. Indien een verzoek tot openbaarmaking op een van de in het tweede lid genoemde gronden wordt afgewezen, bevat het besluit hiervoor een uitdrukkelijke motivering.

5. In uitzonderlijke gevallen kan openbaarmaking van andere informatie dan milieu-informatie voorts achterwege blijven indien openbaarmaking onevenredige benadeling toebrengt aan een ander belang dan genoemd in het eerste of tweede lid en het algemeen belang van openbaarheid niet tegen deze benadeling opweegt. Het bestuursorgaan baseert een beslissing tot achterwege laten van de openbaarmaking van enige informatie op deze grond ten aanzien van dezelfde informatie niet tevens op een van de in het eerste of tweede lid genoemde gronden.

Artikel 5.2

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2022-0000151432

2. Het bestuursorgaan kan over persoonlijke beleidsopvattingen met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie verstrekken in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.

3. Onverminderd het eerste en tweede lid wordt uit documenten opgesteld ten behoeve van formele bestuurlijke besluitvorming door een minister, een commissaris van de Koning, Gedeputeerde Staten, een gedeputeerde, het college van burgemeester en wethouders, een burgemeester en een wethouder, informatie verstrekt over persoonlijke beleidsopvattingen in niet tot personen herleidbare vorm, tenzij het kunnen voeren van intern beraad onevenredig wordt geschaad.

4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2022-0000151432